یادداشت میهمان

صنایع و شهرها به سمت آب برود یا آب به سمت صنایع و شهرها؟!

■ ادامه از صفحه اول

از ابتدای تأسیس صندوق توسعه ملی بیش از ۱۵میلیارددلار برداشت خارج از اساسنامه وجود دارد که ۱۲میلیارددلار آن سهم آب است! آیا سازمان بازرسی، دیوان محاسبات، مرکز مطالعات ریاست‌جمهوری و قوه قضائیه بازخواستی از طراحان، مشاوران و پیمانکاران این طرح‌ها می‌کنند تا هزینه و مسئولیت عدم‌نتیجه و پیامدهای خطرناک این دست پروژه‌ها را قبول کنند؟! حداقل کار مشاوران و پیمانکاران یک طرح یا پروژه‌ای، پذیرش مسئولیت اجتماعی و وعده پایداری آن است! متأسفانه مدیران و مهندسان آب در رسانه‌ها تلاش می‌کنند مشکل آب را تولید محصولات کشاورزی به جهت خودکفایی نشان دهند، در حالی که سهم محصولات کشاورزی قابل حصول است و در برابر هدررفت‌های ناشی از مدیریت، سیاستگذاری آب رقم بالایی نیست.

به طور کلی یکی از رویکردهای غلط سیاستگذاران ریشه در انتقال صرف راهکارها بدون توجه به شرایط خاص هر کشور، رویکرد مهندسی، سودمحور و کالایی‌دیدن، در بخش‌های مختلف کشور به خصوص انرژی و آب دارد، در حالی که هر کشوری شرایط و ساختار سیاسی، فرهنگی، تاریخی، جغرافیایی، سیاسی و محیط زیستی خاص خود را دارد. متأسفانه در نگاه رؤسای جمهور، وزرا و نمایندگان مجلس تا شورای عالی آب و سازمان محیط زیست و مشاوران و کارفرمایان و پیمانکاران در طرح‌هایی مثل زدن چاه عمیق و احداث سد و پروژه انتقال آب دچار مسئله تعارض منافع و نگاهی محلی و فقدان نگاه ملی هستیم.

چرا هیچ سازوکاری برای شفافیت و مقابله با تعارض منافع برای رئیس‌جمهور اسبقی که به فکر انتقال آب به زادگاه خویش بود، وزیری که به فکر افتتاح چند پروژه در کارنامه خویش است، نماینده‌ای که با فشار بر وزیر نیرو به فکر احداث سد و تأمین اقتصاد منطقه خود از آب است، وجود ندارد.

یکی از پژوهشگران بین‌المللی در حوزه انتقال آب، آقای قاسمی با یک تیم تحقیقاتی از کشورهای مختلف درباره تمام پروژه‌های انتقال آب دریا در دنیا کتاب منتشر و در آنجا ثابت کرده‌اند انتقال آب آخرین گزینه و راه‌حل است و هیچ پروژه انتقال آبی در دنیا با استانداردهای مدنظر همخوانی ندارد، بنابراین کل پروژه‌های انتقال آب از عمان به خراسان و از خزر به سمنان با متوسط عمر ۲۰سال و مجموع حجم انتقال کمتر از یک‌میلیارد مترمکعبی نه تنها مسئله را حل نخواهد کرد بلکه عمق بحران را بیشتر می‌کند و تبعات زیست‌محیطی و اقتصادی را نیز در پی خواهد داشت.

در ادامه تلاش می‌کنیم ابعاد گفته‌نشده انتقال آب دریا به استان‌های کم‌آب را علمی و مستند به آمار و ارقام نشان دهیم. هزینه این انتقال چقدر است؟ از کجا تأمین می‌شود؟ آیا این انتقال اقتصادی است؟ فارغ از بحث هزینه آیا این انتقال کسری ذخیره آب استان‌ها و صنایع فولادی را حل می‌کند؟ قبل از هر چیز لازم است بدانیم از حدود ۱۱۰میلیارد مترمکعب کل آب مصرفی کشور، سهم کشاورزی ۹۵میلیارد مترمکعب است، با یک‌میلیون حلقه چاه که اکثراً غیرمجاز و ۹۰درصد آن در روستاهاست! سهم صنایع ۷میلیارد مترمکعب و سهم خانگی نیز ۸میلیارد مترمکعب از کل مصرف آب است.

بخش کشاورزی با مصرف ۹۵میلیارد مترمکعب آب، سالانه ۱۳۰میلیون تن محصولات کشاورزی تولید می‌کند که بیش از ۳۰درصد آن در طول زنجیره تولید تا مصرف یعنی حدود ۴۰میلیون تن آن ضایعات کشاورزی است! یعنی سالانه حدود ۲۰میلیارد مترمکعب در بخش کشاورزی هدررفت آب داریم؛ بیش از بخش خانگی و صنعتی کل کشور! حال با این میزان هدررفت آب در بخش کشاورزی که چند برابر کل مصرف بخش خانگی کل کشور است که با اصلاح فقط بخشی از آن می‌توان بسیاری از استان‌ها را از کم‌آبی نجات داد، آیا هزینه‌فرصت انتقال آب دریا در مقایسه با اصلاح شیوه کشاورزی و انتقال صنایع به سواحل به لحاظ اقتصادی بررسی شده؟ کل آب انتقالی از دریا حدود ۲۸۰میلیون مترمکعب است که نیاز به تجهیزاتی به طول هزارو ۵۰۰ کیلومتر دارد، برآورد هزینه این پروژه‌ها دهها میلیارد دلار است که معمولاً نیمی از آن به اسم امنیت آبی از صندوق توسعه ملی برداشت می‌شود. در همین پروژه اخیر گام اول و دوم ۴۰۰هزارمیلیارد تومان سرمایه‌گذاری نیاز است! درباره بهای تمام‌شده انتقال هر لیتر آب از دریا به استان‌ها و صنایع، برخی کارشناسان عددی حدود سه تا پنج دلار را برآورد کرده‌اند، اما حداقل هزینه که عموماً این دست پروژه‌ها هزینه‌های پنهان بالایی دارند، چقدر است؟

۱- بهای تمام‌شده هر مترمکعب آب شیرین‌شده ۱/۴دلار است.

۲-هزینه انتقال هر مترمکعب آب از دریا به استان‌های کم‌آب حدوداً یک دلار است ۳- و هزینه حفظ، نگهداری و برق در بهترین حالت برای هر مترمکعب آب حدود ۲/۵دلار هزینه برمی‌دارد، حال مجموع آن و قیمت نهایی فروش هر مترمکعب آب چند می‌شود؟ با توجه به این هزینه آیا تولید محصولات فولادی یا کشاورزی یا مصرف خانگی توجیه اقتصادی دارد؟ آیا انتقال صنایع فولادی به سواحل نزدیک دریا هزینه کمتری نداشت؟ بهتر نبود دولت و صنایع میلیاردها دلار را برای آبادانی شهرهای ساحلی هزینه می‌کردند تا هم جمعیت و هم صنایع فولادی به آنجا منتقل شوند! نزدیک ۲۰میلیون از جمعیت کشور در تهران است و بیش از ۶۰درصد گردش مالی اقتصاد در این استان، در حالی که در استان‌های جنوبی بیش از هزارو ۸۰۰کیلومتر ساحل داریم. در تمام دنیا جمعیت در مناطق نزدیک دریا زندگی می‌کنند اما در ایران برعکس است! چرا این هزینه‌های سنگین را برای رونق بنادر این مناطق نگذاریم؟ مسئله دیگر میزان کسری مخازن آب استان‌های کم‌آب است که همه آنها بیش از یک‌میلیارد مترمکعب است و انتقال ۲۸۰میلیون مترمکعب یا حتی بیشتر هم، توفیر چندانی در حل بحران کم‌آبی آنها ندارد، بنابراین واضح است که این پروژه‌های سنگین و پرهزینه فقط از سوی مهندسان آب و صنایع آب‌بر، بر کشور تحمیل شده!

مسئله مهم و ناگفته دیگر اینکه بر اساس نتایج مطالعات طرح جامع فولاد کشور با این روند استخراج سنگ‌آهن از معادن ایران تا سال ۱۴۱۷ بخش عظیمی از معادن سنگ‌آهن به پایان خواهد رسید، بنابراین این دست پروژه‌ها باید بر اساس نقشه کلان اقتصادی کشور و میزان ذخایر سنگ‌آهن موجود صورت می‌گرفت! در سال ۱۳۹۰ کل ذخیره سنگ‌آهن کشور ۲میلیاردو ۷۰۰میلیون تن برآورد شد که سالانه ۶۰میلیون تن استخراج می‌شود که تا سال ۱۴۱۷ به ۱۶۰میلیون تن سنگ‌آهن و تولید ۷۰میلیون تن فولاد خام می‌رسد.

با میانگین استخراج ۱۰۰میلیون تن تا ۲۷سال آینده یعنی در سال ۱۴۱۷ کل ذخایر سنگ‌آهن به پایان می‌رسد! توجه کنید تمام آمارها یعنی برآورد میزان و عیار ذخایر سنگ‌آهن، استخراج و تولید فولاد، هزینه‌های انتقال آب و تولید برق در خوش‌بینانه‌ترین حالت ممکن در نظر گرفته شده است، بنابراین پروژه انتقال آب از دریا نه تنها برای رفع بحران آب استان‌ها، بلکه صنایع فولادی هم اقتصادی و منطقی نیست!

در آخر سازمان بازرسی، برنامه و بودجه، مؤسسات تحقیقاتی و دانشگاهی و کارشناسان، سراغ شرکت‌های پیمانکاری این پروژه‌های پرهزینه و مقطعی بدون نگاه به آینده اقتصادی جهان، منطقه و ایران بروند و دلایل و مستندات آنها را به اطلاع عموم مردم که صاحبان اصلی این کشور و سرمایه‌ها هستند، برسانند و از همه مهم‌تر نسبت به حل مسئله آب با عملیاتی‌شدن این پروژه‌ها تعهد بدهند.

گزارش

وحید عظیم‌نیا

در جریان بررسی برنامه هفتم توسعه تصویب شد

گام راهبردی مجلس در جهش فناورانه صنایع بزرگ

بخش علم و فناوری قانون برنامه هفتم توسعه دیروز در حالی در مجلس بررسی شد که در آن عمده بندهای مرتبط با گزارش خروجی کمیسیون تلفیق برنامه هفتم توسعه به تصویب رسید و به قانون تبدیل شد. یکی از مهم‌ترین و کلیدی‌ترین بندهای مصوب مجلس، تصویب و تقویت اعتبار مالیاتی تحقیق و توسعه است که منابع لازم برای اعطای این اعتبار مالیاتی و مشوق مالیاتی هوشمند و مهم فراهم شده است و صنایع بزرگ نیز به سمت دانش‌بنیان‌شدن و جهش فناورانه حرکت خواهند کرد.

■■■

امروزه انجام تحقیق وتوسعه یکی از راهبردهای اولویت‌دار کشورها در رشد اقتصادی و توسعه‌یافتگی است و مطالعات و پژوهش‌های فراوانی در دنیا به ویژه از نیمه قرن بیستم در رابطه با اهمیت و تأثیر تحقیق وتوسعه در وضعیت اقتصادی کشورها انجام شده است که تأییدکننده نقش و جایگاه بالای تحقیق و توسعه در توسعه‌یافتگی و رشد اقتصادی است. قانون اعتبار مالیاتی تحقیق و توسعه به یکی از مسائل اصلی و جدی اکوسیستم فناوری کشور، یعنی تأمین مالی فناوری برای ورود به صنعت کشور می‌پردازد. اجرای این سیاست که قرار است طی آن هزینه‌های بخش تحقیق و توسعه صنایع به عنوان اعتبار مالیاتی برای‌شان در نظر گرفته شود، مزایای زیادی دارد.

اختصاص اعتبار مالیاتی تحقیق و توسعه بسترساز تأمین مالی توسعه و بازارسازی برای شرکت‌های دانش‌بنیان خواهد بود. دانش‌بنیان‌شدن صنایع و شرکت‌های بزرگ کشور نیز از دیگر مزایای این سیاست است. اجرای سیاست اعتبار مالیاتی که به ورود فناوری به صنایع می‌پردازد، می‌تواند زمینه را برای خنثی‌سازی تحریم‌های بین‌المللی آماده کند. جلوگیری از ارزبری به جهت افزایش صادرات و کاهش واردات محصولات فناور، امکان تنظیم‌گری حمایت از صنایع اولویت‌دار کشور و شفافیت مالیاتی شرکت‌های متقاضی اعتبار تحقیق و توسعه از دیگر مزیت‌های این طرح به شمار می‌روند.

فعالیت‌های تحقیق و توسعه بنگاه‌های اقتصادی در هر کشور مهم‌ترین ورودی‌های نوآوری و رشد اقتصادی مبتنی بر دانش در آن کشور است و حمایت هدفمند و هوشمند از تحقیق و توسعه این بنگاه‌ها، می‌تواند منجر به افزایش فعالیت‌های تحقیق و توسعه این بنگاه‌ها، تولید فناوری‌های جدید، افزایش بهره‌وری و در نهایت تولید ثروت از دانش و رشد اقتصادی کشور شود.

به‌کارگیری اعتبار مالیاتی به عنوان ابزار سیاست فناوری و نوآوری می‌تواند منجر به تحریک نوآوری در سطح بنگاه‌های بزرگ و به بلوغ‌رسیده فعلی از جهت اتصال این بنگاه‌ها به بدنه واقعی اقتصاد دانش‌بنیان شود، به این معنی که با اعمال این سیاست، بنگاه‌ها هم در استراتژی و هم در اهداف راهبردی خود تغییر ایجاد و برنامه‌های تحقیق و توسعه درون خود را با اولویت بالاتری دنبال کنند، این در حالی است که برای تحقق این هدف عوامل متعددی تأثیرگذار خواهند بود. تفاوت میان سطح بلوغ فناوری در صنایع مختلف، اندازه بنگاه در تشویق به اولویت‌دهی برنامه‌های تحقیق و توسعه، چگونگی ارزیابی و تأیید هزینه‌های تحقیق و توسعه در سطح بنگاه‌ها بر موفقیت سیاست اعتبار مالیاتی برای توسعه فناوری و نوآوری کشور تأثیرگذار است.

با تخصیص اعتبار مالیاتی تحقیق و توسعه، حوزه علم و فناوری کشور به عنوان بازوی اصلی تکمیل زنجیره ارزش و تحقیق و توسعه صنعتی کشور تبدیل خواهد شد. نبود بخش توانمند در حوزه بومی‌سازی فناوری طی سالیان اخیر سبب شده بود صنعت کشور یک واردکننده تجهیزات و فناوری باشد، ولی با شکل‌گیری اکوسیستم اقتصاد دانش‌بنیان و ایجاد شرکت‌های دانش‌بنیان با محوریت دستیابی به فناوری‌های نوین و در لبه علم در کنار نیازسنجی از صنعت موجب شد بخش نفت و گاز کشور طی دهه اخیر رشد بسیار خوبی در زمینه بومی‌سازی فناوری و تجهیزات استراتژیک خود داشته باشد.

با وجود مزایایی که برای اعتبار مالیاتی تحقیق و توسعه اشاره شد، دولت پیشنهاد حذف این قانون را در برنامه هفتم توسعه مطرح کرد که با مخالفت مجلسی‌ها مواجه شد. مجلس نه تنها این قانون را حذف نکرد، بلکه به تقویتش پرداخت و آن را از گزند حذف از سوی قانون‌های موازی مانند قانون مالیات مستقیم در امان نگه داشت. از سوی دیگر، چاره‌اندیشی‌ای در مجلس در خصوص تأمین اعتبار مورد نیاز برای اجرای اعتبار مالیاتی تحقیق و توسعه انجام شد. در گزارش خروجی کمیسیون تلفیق برنامه هفتم توسعه مصوب شده است که عواید ناشی از مالیات خام‌فروشی در اختیار معاونت علمی و فناوری ریاست جمهوری قرار بگیرد و در زمینه اعتبار مالیاتی تحقیق و توسعه صرف شود.

■ اختصاص عواید مالیات بر خام‌فروشی به اجرای قانون اعتبار مالیاتی

احسان ارکانی، عضو کمیسیون برنامه و بودجه مجلس شورای اسلامی در گفت‌وگو با «جوان» با اشاره به این موضوع که دولت باید بر اساس تکالیف قانونی به حمایت از واحدهای تولیدی در زمینه تحقیق و توسعه بپردازد، تصریح کرد: تاکنون به دلایل مختلف از جمله اینکه دولت بودجه کافی در اختیار نداشته است، در زمینه حمایت از صنایع در حوزه تحقیق و توسعه پیشرفت چندانی نداشته‌ایم.

وی افزود: مصوبات مجلس در زمینه اعتبار مالیاتی تحقیق و توسعه، به دولت این امکان را می‌دهد که بدون اختصاص دادن بودجه‌ای برای این کار، از ظرفیت‌های موجود در راستای حمایت از صنایع بهره ببرد و اقدام عاجلی مبنی بر سوق دادن صنایع به سمت تحقیقات دانش‌بنیان انجام دهد.

این عضو کمیسیون برنامه، بودجه و محاسبات مجلس خاطرنشان کرد: دولت در برنامه هفتم توسعه موضوع حذف مشوق‌های مالیاتی و از جمله قانون اعتبار مالیاتی تحقیق و توسعه را مطرح کرد. به نظر می‌رسد، دولت به اشتباه این برنامه را برای اداره دولت تدوین کرده بود، در حالی که مجلس برنامه‌های توسعه را برای اداره کشور و بهبود امور مملکت می‌خواهد.

وی ادامه داد: ما در مجلس معتقد هستیم در برخی موارد کاهش هزینه‌های غیرضروری مانند مشوق‌های مالیاتی باعث تحمیل هزینه‌های متعدد در حوزه‌های دیگر می‌شود و به همین دلیل به درستی با حذف اعتبار مالیاتی تحقیق و توسعه مخالفت کردیم. ارکانی گفت: اختصاص عواید مالیات خام و نیمه‌خام فروشی به اجرای قانون اعتبار مالیاتی تحقیق و توسعه جزو تصمیمات بسیار درست مجلس به شمار می‌رود. این تصمیم به ممانعت از خام‌فروشی کمک و زمینه را برای اجرای قانون مورد بحث مهیا می‌کند.

وی ادامه داد: چاره‌اندیشی‌ای که مجلس انجام داد، مبنی بر اینکه عواید ناشی از مالیات خام و نیمه‌خام‌فروشی به اعتبار مالیاتی تحقیق و توسعه اختصاص یابد، صنایع، کارخانجات و تولیدکنندگان را تشویق می‌کند با هزینه‌ای که نوعی سرمایه‌گذاری در بخش تحقیق و توسعه تلقی می‌شود، از خام‌فروشی به سمت خلق ارزش افزوده جدید حرکت کنند.

این عضو کمیسیون برنامه، بودجه و محاسبات مجلس خاطرنشان کرد: هر کاری که در زمینه حمایت از تحقیق و توسعه در کشور انجام دهیم، به نحوی از دانش‌بنیان‌ها حمایت به عمل آورده‌ایم، زیرا آنها بازوهای تحقیقاتی کشور به شمار می‌روند و زمانی که پژوهش در صنایع جایگاه خودش را پیدا کند، بازارسازی برای دانش‌بنیان‌ها نیز صورت می‌گیرد.

■ جمع‌بندی

از آنجا که دانش‌بنیان‌ها از اهمیت بالایی در فضای اقتصادی و صنعتی کشور برخوردارند، به نظر می‌رسد با تصمیم راهبردی مجلس، بسترهای قانونی برای حمایت از آنها فراهم شده است. انتظار می‌رود با اجرای صحیح قانون، بسته‌های تشویقی که در مجلس در زمینه تحقیق و توسعه در نظر گرفته شده است، منجر به رونق تولید دانش‌بنیان‌ها در کشور شود.

گفت‌وگو

عضو هیئت علمی اقتصاد دانشگاه در گفت‌وگو با «جوان»:

الگوی جدید حمایت از صنایع بزرگ در برنامه هفتم توسعه هوشمندانه است

عضو هیئت علمی اقتصاد دانشگاه سمنان معتقد است: در شرایط فعلی با مشکلات مالی مواجه هستیم و باید برای تراز شدن دخل و خرج‌مان چاره‌اندیشی اساسی داشته باشیم. در این وضعیت، مجلس راهبرد هوشمندانه‌ای را در پیش گرفت، مبنی بر اینکه عواید حاصل از مالیات بر خام و نیمه‌خام‌فروشی را به تأمین مالی قانون اعتبار مالیاتی تحقیق و توسعه اختصاص داد. نتیجه نهایی الگوی جدید حمایتی دولت از صنایع اعتبار مالیاتی تحقیق و توسعه، تقویت زنجیره‌های ارزش در صنایع بزرگ و در نهایت دانش‌بنیان‌شدن آنهاست که امری اساسی برای پیشرفت صنعتی کشور است.

■■■

اعتبارات مالیاتی تحقیق و توسعه ابزار سیاستی محبوبی است که از سوی دولت‌ها به منظور تشویق شرکت‌ها برای سرمایه‌گذاری در فعالیت‌های تحقیق و توسعه استفاده می‌شود. در حالی که تخصیص اعتبار مالیاتی تحقیق و توسعه به طور گسترده در کشورهای توسعه‌یافته استفاده می‌شود، استفاده از آنها در کشورهای در حال توسعه کمتر رایج است. دلیل عدم‌استفاده از این روش در کشورهای در حال توسعه، عمدتاً این است که این کشورها اغلب فاقد منابع و زیرساخت‌های لازم برای حمایت از فعالیت‌های تحقیق و توسعه هستند، با این حال، برخی کشورهای در حال توسعه، اعتبارات مالیاتی تحقیق و توسعه را در تلاش برای تحریک رشد اقتصادی و ارتقای نوآوری‌های تکنولوژیکی اجرا کرده‌اند.

یک نمونه از کشورهای در حال توسعه که اعتبارات مالیاتی تحقیق و توسعه را اجرا کرده هندوستان است. در سال ۲۰۱۶ دولت هند اعطای اعتبار مالیاتی برای شرکت‌هایی را که در فعالیت‌های تحقیق و توسعه فعالیت می‌کنند، معرفی کرد. اعتبار مالیاتی اختصاص‌یافته در این کشور، معادل ۱۵۰درصد هزینه‌های انجام‌شده در تحقیق و توسعه شرکت است که تا ۱۵سال می‌تواند انتقال یابد. مطالعه اثرات اعتبار مالیاتی تحقیق و توسعه در هند نشان داد این سیاست، تأثیر مثبتی بر مخارج تحقیق و توسعه از سوی شرکت‌ها داشت، همچنین تأثیر محدودتر اما مثبتی بر اشتغال و به‌کارگیری افراد نخبه و نوآور داشته است.

نمونه دیگری از کشورهای در حال توسعه که اعتبارات مالیاتی تحقیق و توسعه را اجرا کرده برزیل است. در سال ۲۰۰۵ دولت برزیل سیاست اختصاص اعتبار مالیاتی را برای شرکت‌های فعال در زمینه تحقیق و توسعه ارائه داد. در این کشور، معادل ۵۰درصد از هزینه‌های تحقیق و توسعه شرکت تأمین می‌شود و جبران حداکثر ۱۰درصد از بدهی مالیات بر درآمد شرکت از سوی دولت در دستور کار قرار دارد. رشد هزینه‌کرد در تحقیق و توسعه و اشتغال دو اتفاق مثبتی است که در نتیجه اجرای سیاست اعتبار مالیاتی در برزیل به دست آمده است. اعتبار مالیاتی تحقیق و توسعه در کشور ما نیز به اجرا گذاشته شده است. مجلس مصوب کرده است تأمین مالی این قانون از محل عواید مالیات بر خام و نیمه‌خام‌فروشی باشد.

رحمان سعادت، عضو هیئت علمی اقتصاد دانشگاه سمنان در گفت‌وگو با «جوان» با اشاره به این موضوع که کشورهای توسعه‌یافته همواره بخشی از بودجه خود را صرف تحقیق و توسعه می‌کنند، تصریح کرد: دنیای امروز دنیای تحقیق و توسعه است و رقابت در حوزه علمی و تکنولوژیک وجود دارد. مزیت نسبی هم به همین موضوع مربوط می‌شود.

وی ادامه داد: نمی‌توانیم در عین حالی که به تحقیق و توسعه بی‌توجه هستیم، به اهداف برنامه هفتم برسیم. حذف مشوق‌های مالیاتی و هزینه نکردن برای تحقیق و توسعه راهکار مناسبی نیست و ما را از اهداف‌مان دور می‌کند.

این کارشناس ارشد اقتصادی در ادامه گفت: کشور در شرایط فعلی با مشکلات مالی مواجه است و باید برای تراز شدن دخل و خرج‌مان چاره‌اندیشی اساسی داشته باشیم. در این وضعیت، مجلس استراتژی هوشمندانه‌ای را در پیش گرفت، مبنی بر اینکه عواید حاصل از مالیات بر خام و نیمه‌خام‌فروشی را به تأمین مالی قانون اعتبار مالیاتی تحقیق و توسعه اختصاص داد.

سعادت خاطرنشان کرد: توجه جدی به موضوع تحقیق و توسعه در مجلس و چاره‌اندیشی برای تأمین مالی این طرح، به طوری که ضمن عدم‌ضربه خوردن به درآمدهای دولت به بهینه‌سازی مشوق‌ها پرداخته شده است، مثبت ارزیابی می‌شود. این نوع اقدامات نشان می‌دهد بدنه مجلس، علمی و آگاه است.

این عضو هیئت علمی اقتصاد دانشگاه سمنان ادامه داد: طی سال‌های اخیر تقویت دانش‌بنیان‌ها در کشور مدنظر بوده است. در درازمدت طرح‌هایی مانند اعتبار مالیاتی تحقیق و توسعه بستری برای فعالیت بیش از پیش دانش‌بنیان‌ها را در کشور به وجود می‌آورد، در نهایت صنایع دانش‌بنیان می‌شوند و کشور را از مزیت‌های این امر بهره‌مند می‌کنند.

وی توضیح داد: نتیجه نهایی مدل جدید حمایتی دولت از صنایع اعتبار مالیاتی تحقیق و توسعه، تقویت زنجیره‌های ارزش در صنایع بزرگ و در نهایت دانش‌بنیان شدن آنهاست که امری اساسی برای پیشرفت صنعتی کشور است. به طور مثال، در نتیجه اتکا به توان داخلی و دستاوردهای دانش‌بنیانی در گذشته توانستیم در صنعت نفت و گاز به صادرات خدمات فنی و مهندسی بپردازیم که ارزآوری بالایی برای کشور داشت.

سعادت در پایان تأکید کرد: انتظار داریم حمایت از صنایع در حوزه تحقیق و توسعه ادامه‌دار باشد تا در نهایت به نتایج مطلوب دست پیدا کنیم. روند رشد صنعتی یک پروسه طولانی است و باید صبور باشیم تا در سایه تلاش صنایع و حمایت‌های حساب‌شده، شکوفایی اقتصادی در کشور اتفاق بیفتد.

نگاه

بهناز قاسمی

به جای صادرات نان سیلوها را فعال کنید

وزارت جهاد کشاورزی با ارسال نامه‌ای به سازمان توسعه تجارت اعلام کرده است صادرات نان با آرد غیریارانه‌ای با تأیید اداره کل غله و خدمات بازرگانی هر استان بلامانع است. این دستور وزارت جهاد ممکن است باعث خروج آرد یارانه‌ای شود، زیرا تشخیص آرد مصرفی در نان‌های صادراتی کاری بسیار دشوار و تقریباً غیرممکن است، از این رو کارشناسان صنعت غذا معتقدند دولت باید به جای نان با ارزش افزوده پایین از صادرات کیک، بیسکوئیت و ماکارونی که ارزش افزوده بالاتری دارند، حمایت کند، ضمن اینکه به جای خروج آرد سوبسیددار به شکل نان، می‌توانیم از روسیه و قزاقستان گندم وارد و با فعال کردن سیلوهای مناطق مرزی مانند استان گلستان آرد صادر و به اشتغال‌زایی در این مناطق نیز کمک کنیم.

گندم و آرد جزو محصولات بسیار استراتژیک ایران است. دولت در تمام مراحل تولید نان اعم از خرید گندم از گندمکاران تا تحویل به سیلوها و نانوایی‌ها و حتی سبدخانوار یارانه قابل توجهی می‌پردازد، از این رو تصمیمات در این حوزه باید با دقت و ظرافت اتخاذ شود. اخیراً احمد خانی‌نوذری، سرپرست معاونت توسعه بازرگانی وزارت جهاد کشاورزی طی نامه‌ای به رئیس سازمان توسعه تجارت با موضوع صادرات نان با آرد غیریارانه‌ای اعلام کرده است: در خصوص بلامانع بودن صادرات نان غیریارانه‌ای به اطلاع می‌رساند همانطور که قبلاً به آن سازمان منعکس شده است و مجدداً یادآوری می‌شود، مرجع تشخیص و تعیین آرد مورد استفاده در تهیه نان، اداره کل غله و خدمات بازرگانی استان است که باید صورت‌وضعیت گندم خریداری شده به صورت آزاد را کنترل و میزان آرد استحصالی آن را محاسبه و تعیین کند، بنابراین چنانچه با تعیین اداره کل فوق‌الذکر گندم مورد استفاده برای تهیه نان به صورت غیریارانه‌ای خریداری شده باشد و گمرک بر اساس مستندات مربوط آن را تأیید کند، به استناد مفاد بند ماده ۲۳ قانون احکام دائمی و سایر مقررات و ضوابط جاری از نظر این معاونت بلامانع است.

این دستور وزارت جهاد کشاورزی که به نظر می‌رسد برای تأمین معیشت ساکنان مناطق مرزی اتخاذ شده، نقاط ضعفی دارد که باید مدنظر قرار گیرد. کارشناسان صنعت غذا در خصوص آزادسازی صادرات نان معتقدند تمامی آرد مصرفی در کشور حتی آردهایی که به صنف و صنعت و نانوایان به اصطلاح آزادپز توزیع می‌شود، از یارانه دولتی برخوردار است، از این رو عنوان آرد غیریارانه‌ای نادرست و میزان یارانه برای صنایع مختلف متفاوت است.

کارشناسان صنعت غذا با تأکید بر اینکه در حال حاضر سیلوها با ۱۵ تا ۲۰درصد ظرفیت فعالند، پیشنهاد می‌دهند به جای صادرات نان، از روسیه و قزاقستان گندم وارد و با ایجاد هاب غلات به ویژه در استان گلستان ظرفیت‌های خالی سیلوها فعال شود. این اقدام موجب افزایش اشتغال در این استان‌ها می‌شود و ارزش افزوده بالایی برای کشور ایجاد خواهد کرد.

به نظر می‌رسد علاوه بر این به جای صادرات نان از کشور، دولت باید از صادرات کالاهای مرتبط با آرد مانند کیک، بیسکوئیت و ماکارونی که ارزش افزوده بالاتری دارند، حمایت کند. نان مردم ایران با ارزان‌ترین شکل و یارانه دولتی تهیه می‌شود، اینکه با روش ابداعی وزارت جهاد کشاورزی این نان ارزان در اختیار برخی کشورها قرار گیرد، تصمیم کارشناسی نبوده است و آورده‌ای هم برای کشور ندارد.

رشد صادرات محصولات غذایی و کشاورزی

بازار

سخنگوی کمیسیون توسعه تجارت خانه صمت گفت: در نیمه نخست امسال بیش از ۳/۵میلیون تن کالای کشاورزی، دامی، شیلاتی و غذایی به ارزش ۲میلیاردو۴۲۸میلیون دلار صادر شده که نسبت به مدت مشابه سال قبل با رشد ۲درصدی در وزن و ۲۱درصدی در ارزش همراه بوده است.

سیدروح‌الله لطیفی، سخنگوی کمیسیون روابط بین‌الملل و توسعه تجارت خانه صنعت، معدن و تجارت ایران اظهار داشت: در نیمه نخست امسال ۶۷/۷میلیون تن کالای غیر نفتی به ارزش ۲۴/۱میلیارد دلار صادر شد که ۳/۵میلیون تن کالا به ارزش ۲میلیاردو۴۲۸میلیون دلار آن محصولات دامی، شیلاتی، لبنی، کشاورزی و غذایی بوده که ۶درصد وزن و ۱۰درصد ارزش کل صادرات در نیمه نخست را به خود اختصاص داده است.

وی افزود: صادرات به عنوان پیشران و موتور حرکت اقتصاد کشور اهمیت ویژه‌ای دارد و سیاستگذاران و تولیدکنندگان توجه به کیفیت، استمرار تأمین، قیمت رقابتی و ذائقه و کشش بازارهای هدف را در نظر بگیرند. لطیفی در خصوص صادرات شش ماهه محصولات غذایی، زراعی و کشاورزی توضیح داد: از ۳میلیون و ۵۲۱هزار تن کالای دامی، کشاورزی، شیلاتی و غذایی به ارزش ۲میلیاردو۴۲۸میلیون دلار، ۴۲۴هزار و ۸۷۱ تن آن به ارزش ۶۱۶میلیون دلار، محصولات دامی، شیلاتی و لبنی بود که این کالاها نسبت به نیمه نخست سال ۱۴۰۱ با رشد ۴۴درصدی در وزن و ۳۷درصدی در ارزش همراه بوده است.

نوبت اول

آگهی مناقصه عمومی

قرارگاه سازندگی خاتم‌الانبیاء - مؤسسه شهید رجایی در نظر دارد **عملیات خرید، حمل و تخلیه ماسه دوبارشور در پروژه تقاطع های غیر همسطح کلان شهر اراک** را از طریق مناقصه عمومی به پیمانکاران واجد شرایط واگذار نماید. لذا از کلیه اشخاص حقیقی وحقوقی که دارای توانمندی وصلاحیت لازم و نیز سابقه فعالیت مرتبط در این خصوص می باشند دعوت به عمل می آید. جهت دریافت اسناد مناقصه به آدرس اراک میدان امام خمینی (ره)(سه راه خمین) کمربندی شمالی (بلوار امام علی (ع))روبروی پمپ بنزین اناری ،انتهای خیابان جهاد نصر مراجعه ویا با شماره تلفن ۳۴۱۳۵۲۳۵-۰۸۶و۰۹۱۸۳۶۳۸۸۳۹ تماس حاصل نمایند.

■ مهلت دریافت اسناد مناقصه از تاریخ ۱۴۰۲/۰۷/۲۴لغایت ۱۴۰۲/۰۸/۰۴هر روز به غیر از روزهای تعطیل از ساعت ۷تا ۱۴می باشد.

۱- مبلغ تضمین شرکت در مناقصه عملیات خرید ، حمل و تخلیه ماسه دوبارشور ۲/۱۸۷/۰۰۰/۰۰۰ریال می باشد .

پیمانکاران می بایست جهت دریافت اسناد معرفی نامه ارائه نمایند.

■ در ضمن هزینه چاپ هر دو نوبت آگهی بر عهده برنده مناقصه می‌باشد.